

**Голові Комітету з питань податкової
та митної політики,
народному депутату України
пану Хомутинніку В.Ю.**

Шановний Віталіє Юрійовичу !

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (далі – ВАКС), яка представляє інтереси 155 кредитних спілок по всій території України, звертається з приводу внесення до Верховної Ради України народним депутатом України Омельченком В.П. законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо уточнення бази оподаткування», реєстраційний № 2494а від 03 липня 2013 року.

Цим законопроектом пропонується врегулювати ряд питань, серед яких виключення, для цілей оподаткування, з переліку неприбуткових організацій (установ) кредитних спілок.

Відповідно до законодавства України кредитна спілка – це неприбуткова організація, заснована фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

Отже, завданням діяльності кредитної спілки є задоволення потреб її членів у наданні фінансових послуг, послуг взаємного кредитування, а не отримання прибутку, або його збільшення будь-яким чином. Саме цим і обумовлюється статус неприбутковості кредитної спілки. Інформація про кредитні спілки вноситься до Реєстру неприбуткових організацій та установ.

Відповідно до пункту 157.4 статті 157 Податкового кодексу України від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у підпункті "в" пункту 157.1 цієї статті, отримані у вигляді:

коштів, які надходять до кредитних спілок або пенсійних фондів у вигляді внесків на недержавне пенсійне забезпечення або внесків на інші потреби, передбачені законом;

доходів від здійснення операцій з активами (у тому числі пасивних доходів) недержавних пенсійних фондів та кредитних спілок, за пенсійними вкладками (внесками), рахунками учасників фондів банківського управління відповідно до закону з цих питань;

дотацій або субсидій, отриманих з державного або місцевого бюджетів, державних цільових фондів або в межах технічної чи благодійної, у тому числі гуманітарної, допомоги, крім дотацій на регулювання цін на платні послуги, які надаються таким

неприбутковим організаціям або через них їх одержувачам згідно із законодавством, з метою зниження рівня таких цін.

Всі інші види податків сплачуються кредитними спілками відповідно до законодавства.

ВАКС переконана в тому, що існуючу систему оподаткування доходів кредитних спілок слід залишити без змін, оскільки зміна діючого режиму оподаткування за сучасних соціально-економічних умов призведе до ряду негативних тенденцій у розвитку кредитних спілок, які створені саме фізичними особами – пересічними громадянами України.

Питання щодо позбавлення кредитних спілок статусу неприбутковості неодноразово розглядалося, зокрема при розробці проекту Податкового кодексу України.

Кредитні спілки та їх об'єднання звертали увагу різних інституцій на те, що, в першу чергу, такі зміни негативно вплинуть на малі та середні кредитні спілки, що діють у сільській місцевості.

Також, на нашу думку запровадження таких змін **йде всупереч пропозиціям Президента щодо реформування та розвитку національної системи кредитної кооперації**, висловлені у Щорічному посланні Президента України до Верховної Ради «Про внутрішнє та зовнішнє становище України у 2013 році»: «...розширити системи кредитної кооперації у сільській місцевості; (стор. 61)».

Саме кредитні спілки сьогодні залишаються чи не єдиним джерелом кредитування споживчих потреб населення та samozайнятих осіб, особливо в сільському господарстві. Зокрема, зміна умов оподаткування призведе до:

- 1) різкого зниження темпів капіталізації малих та середніх кредитних спілок.

Так, резервний капітал, призначений для забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів, формується переважно за рахунок отриманих доходів, що залишаються після покриття витрат та формування обов'язкових резервів. У зв'язку з цим, вилучення хоча б частини доходу у вигляді податку послабить фінансовий стан малих та середніх кредитних спілок, що вкрай негативно вплине на ступінь їхньої фінансової стабільності та захищеності заощаджень сотень тисяч членів кредитних спілок.

- 2) обмеження доступу споживачів фінансових послуг до фінансових послуг.

Підвищення процентних ставок за кредитами суттєво погіршить якість кредитного портфелю та підвищить ризик неповернення кредитів і, як наслідок, збільшить витрати на формування резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок. Крім цього, підвищення процентних ставок за кредитами зумовить їхню недоступність для значної кількості позичальників, які сьогодні не розглядаються банками в якості пріоритетних споживачів фінансових послуг.

І, як на наш погляд, головне - **витрати на адміністрування даного податку можуть бути значно більшими ніж надходження** від спілок до державного бюджету.

Не можемо не звернути уваги і на те, що аналізуючи законопроект, можливо допустити таке тлумачення його положень: виключення кредитних спілок з переліку

неприбуткових організацій, визначених підпунктом «в» пункту 157.1 статті 157 Податкового кодексу України, призведе до зміни режиму оподаткування кредитних спілок, який буде відповідати режиму оподаткування неприбуткових організацій, визначених підпунктом «г» пункту 157.1 статті 157 цього Кодексу.

При цьому відповідно до підпункту 157.10 статті 157 Податкового кодексу України доходи або майно неприбуткових організацій, за винятком неприбуткових організацій, визначених у підпунктах "а" і "в" пункту 157.1 цієї статті, не підлягають розподілу між їх засновниками, учасниками або членами та не можуть використовуватися для вигоди будь-якого окремого засновника, учасника або члена такої неприбуткової організації, її посадових осіб (крім оплати їх праці та відрахувань на соціальні заходи).

Це не відповідає законодавчо закріпленому принципу діяльності кредитної спілки, відповідно до якого нерозподілений дохід, який залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, розподіляється за рішенням загальних зборів, у тому числі між членами кредитної спілки, пропорційно розміру їх пайових внесків у вигляді відсотків (процентів).

З огляду на зазначене вище ВАКС просить врахувати викладене в цьому листі і залишити незмінним статус неприбутковості кредитних спілок та існуючого режиму їх оподаткування.

У разі потреби, ВАКС, представляючи інтереси кредитних спілок та їх членів (фізичних осіб), готова взяти участь у обговоренні законопроекту як до, так і під час його попереднього розгляду на засіданні Комітету з питань податкової та митної політики та/або в громадському обговоренні внесеного законопроекту.

З повагою та надією на співпрацю,
Президент ВАКС

В.Волковська